

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DIABETES

De Sockersjukas Tidskrift • Nummer 3 1961 • Pris 1: 25

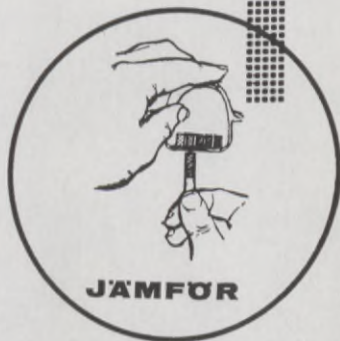
TES-TAPE

URINSOCKERTEST

Lilly

60 sekunder

Tes-Tape är ett reagenspapper, som i en skala från ljusgult över grönt till mörkblått anger glykohalten i urin. Färgreaktionen bygger på ett enzymssystem, som reagerar specifikt för glykos.

Tes-Taperullen ligger i en liten lätthanterlig kassett av plast med bruksanvisning på kassetts baksida. Rullen är ca 4 m lång och några cm räcker för ett prov. Låt denna enkla, säkra och prisbilliga kontrollmetod bli Er rutinmetod.

Tes-Tape finns på apotek och i vissa sjukvårdsaffärer.

Förpackning: Kassett Kr. 10: 60 (riktpris).

En utförlig broschyr om Tes-Tape kan rekvireras från Lilly-Information, c/o Vitrum, tel. 010 / 54 10 40.

ELI LILLY AND COMPANY • INDIANAPOLIS 6, INDIANA, U.S.A.

Generaldistributör

APOTEKSVARUCENTRALEN VITRUM AB
STOCKHOLM 12

Ansvarig utgivare:

Nancy Eriksson

Redaktör:

Åke Roos

Redaktion och expedition:

Majorsgatan 10

Stockholm O

Telefon 61 39 49

Postgiro 50 07 75

Annonsavdelning:

Manhemsvägen 7

Sollentuna

Telefon 35 42 18, Stockholm

Redaktionskommitté:

Gunnar Engleson

Nancy Eriksson

Gunnel Rathsmann

Medicinska medarbetare:

Docent, med. dr Gunnar Engleson

Allhelgona Kyrkogata 10, Lund

Överläkare, med. dr Alb. Grönberg

Brättevägen 4, Vänersborg

Prenumerationspris:

7: — kr. pr år

Utkommer i månaderna

februari, april, juni, augusti,

oktober och december

Tryck:

Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Svenska Diabetesförbundet:

Majorsgatan 10

Telefon 61 39 49

Stockholm O

Kontrollgirokonto 90 09 01

Ordförande:

Riksdagsledamoten

Fru Nancy Eriksson

Roslagsgatan 11, Stockholm Va

Telefon 32 02 32

Kassaförvaltare:

Byrådir. Alexis Åsbrink

Nyodlingsvägen 16, Bromma

Telefon 26 40 24, Stockholm

DIABETES

Organ för Svenska Diabetesförbundet

Nummer 3, juni 1961, årgång 11

Innehåll:

Bort med friskintyget, *Nancy*

Eriksson 3

Diabetesförbundet behöver

kuratorer, *Åke Roos* 4

»Man måste lära sig accep-

tera» 7

Ny hälsoaffär i Stockholm .. 10

Eskilstuna jubilerar 11

Förbundsnytt 15

Från våra föreningar 16

Styrelsens förvaltnings-

berättelse 21

Forskningsfondens förvalt-

ningsberättelse 28

Hjälpfondens verksamhets-

berättelse 32

*Nyttig mat
och god mat*

med

**SUNCO
MATFETT**

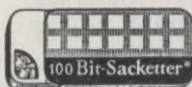
och

Bit-sacker

Ni får beröm för Er goda mat när Ni lagar med Sunco Matfett, som är en vegetabilisk matolja av utsökt kvalitet. Sunco Matfett har en garanterad halt av fler-omättat fett, är hållbart och dessutom mycket drygt. Bra att veta för Er som räknar kalorier. Pröva Sunco Matfett till all slags matlagning, salladsåser, majonnäser, bakning.

Bit-Sacker är ett underbart sötningsmedel — utan socker och kalorier — men lika sött, lika gott och helt utan bismak. Ni kan använda Bit-Sacker på många olika sätt i kosten: till kalla och varma drycker, efterrätter, bakning, syltning och saftning. Bit-Sacker säljs i Ekonomiförpackning 600 st., Hushållsförpackning 300 st. och Fickförpackning 100 st.

**AKTIEBOLAGET
SUNCO,
Göteborg**

Bort med friskintyget!

I princip skall varje svensk medborgare genom socialförsäkringarna vara garanterad sin försörjning, om han oförskyllt mister sin arbetsinkomst, det må vara genom arbetslöshet, sjukdom, barnsörd eller för hög ålder. Försörjningen skall inte bara vara nödorttig utan inom vissa gränser motsvara den standard, som skulle uppnåtts, om inga arbetshinder uppstått. Socialförsäkringssystemet är emellertid inte vattentätt, det finns tyvärr ännu många glapp mellan de olika försäkringarna, men dessa håller på att fyllas igen undan för undan.

Sedan flera år arbetar också en socialpolitisk kommitté, som skall göra en översyn av hela sociallagstiftningen. Kommittén har tagit kontakt även med Diabetesförbundet och hört på våra önskemål. Allt detta är bra, men viktigare än allt annat är i alla fall att varje människa får använda sin egen arbetsförmåga för att skaffa sig själv sin utkomst. Sådant sker inte alltid. Blotta upplysningen om att en människa har en sjukdom kan ibland få arbetsgivare och arbetskamrater att tro, att arbetskapaciteten är sämre, och detta händer, utan att vederbörande egentligen vet ett dugg om sjukdomens ka-

raktär eller rättare just för att de inte vet något om fakta. En broms i onödan är ofta kravet på friskintyg för viss anställning. En läkarundersökning före en anställning bör syfta till att hindra den anställde att genom olämpligt arbete försämra sin hälsa, men i stället ställs ju kravet på friskintyg för att hindra den anställde att vålla arbetsgivaren kostnader. Ur denna synpunkt är *friskintyget nu fullkomligt otidsenligt*.

Genom socialförsäkringarna är arbetsgivarna garerade mot merkostnader för anställda, som blir sjukskrivna eller går i pension. Som ekonomiskt skydd för arbetsgivaren har friskintyget alltså spelat ut sin roll. Den anställde är genom samhällets beslut garanterad sin existens, ingen sparv skall falla till marken oförsörd. Under sådana förhållanden blir det mest ekonomiskt för samhället och arbetsgivarna att låta alla människor få arbeta, så länge de kan, och inte döma ut dem oprövade.

Friskintyget bör medverka till att få rätt man på rätt plats. Tyvärr verkar det oftast så, att den som har en prick på sin hälsa får otryggare arbetsförhållanden, sämre och mer påfrestande arbetsmiljö,

Forts. på sid. 10

Alexis Åsbrink, Svenska Diabetesförbundets kassaförvaltare, som nyligen fyllt 50 år, intervjuas här om förbundet, om vad detta har utträttat, och något om vad det bör kunna uträtta i framtiden.

Av Åke Roos

Alexis Åsbrink

Diabetesförbundet behöver kuratorer

I Svenska Diabetesförbundets bokslut för 1950 uppgick tillgångarna till blygsamma 4.000 kr. Året därpå hade siffran stigit till 47.000 kr, och i det senaste bokslutet redovisas tillgångarna till i runt tal 300.000 kr. Den som bläddrar tillbaka i sina sifferkolonner och avslöjar denna imponerande utveckling är byrådirektör Alexis Åsbrink, Diabetesförbundets energiske kassaförvaltare,

som i maj månad passade på att fira sin 50-årsdag.

Det var förresten 1950 som Alexis Åsbrink utsågs till förbundets kassör. Vid riksstämman i Tylösand på våren det året valdes han till styrelsesuppleant och strax efteråt fick han ta hand om finanserna. Dessförinnan hade han under några år skött Stockholmsförningens kassa.

Trots att han inte hunnit till

mer än 50 torde Alexis Åsbrink vara en av de »äldsta» diabetikerna i landet. Äldst i den bemärkelsen att ytterst få kan ha haft sjukdomen under fler år än han. Han fick nämligen sin sockersjuka redan 1924, och först vid den tiden började det räddande insulinet användas i Sverige.

Äkta optimist

Nu skall man förstås inte använda ordet sjukdom i samband med Alexis Åsbrink. Den ungdomlige och levnadsglade 50-åringen tycker illa om det ordet, och han rynkar gärna på pannan, då olyckskorparna kraxar om senkomplikationer. Han är en äkta optimist — och han har också goda personliga skäl för en optimistisk syn på diabetes.

Men vår jubilerande »finansminister» vill helst inte tala om sig själv — han föredrar att diskutera förbundsangelägenheter.

Han kan berätta att förbundet bildades 1943 i Landskrona.

— På den tiden fanns det fyra lokala diabetesföreningar i landet, nämligen i Malmö, Hälsingborg, Halmstad och Landskrona. Representanter för dessa träffades som sagt i Landskrona, och den 16 maj 1943 var riksorganisationen ett faktum.

Nya lokalföreningar växte sedan upp, och nu omfattar förbundet ett 50-tal föreningar. Den snabba utvecklingen de senaste åren är till stor del förbundsordföranden Nancy Erikssons förtjänst.

Den ekonomiska framgången har möjliggjorts genom pappersin-

samlingar, lotterier, bidrag från lokalföreningarna samt gåvor och testamenten.

Stora summor till forskningen

— Och vad har förbundet då utträttat under de gångna åren?

— Ja, i första hand, säger hr Åsbrink, bör man peka på bidragen till diabetesforskningen. Forskningsfonden kom till 1953, och samma år utbetalades de första anslagen. De senaste åren har förbundet — eller dess forskningsfond, som är en särskild stiftelse — skänkt 50.000 à 75.000 kronor årligen, och sammanlagt har vi lämnat drygt en kvarts miljon till forskningen.

Anställningsfrågan

Vidare kan man nämna diabetikernas löne- och anställningsförhållanden, ett område där Diabetesförbundet utträttat en verklig pionjärgärning. Förbundet har kämpat hårt för att skapa en realistisk och rättvis syn på den sockersjuka som arbetskraft — för att få fram normala löne- och anställningsvillkor åt honom.

Kampen har gällt såväl offentliga som enskilda arbetsgivare, och den har förts dels genom allmän upplysningsverksamhet, dels genom ingripanden i enskilda fall.

— Förbundet har fått många tackskrivelser från diabetiker, som direkt haft förbundets insatser på detta område att tacka för sina anställningar, säger Alexis Åsbrink. För mig personligen är anställningsfrågan en hjärteangelägenhet. Även om förbundet sålunda haft vissa framgångar återstår

dock mycket att göra på detta område.

Nyligen hade jag förresten glädjen att höra från läkarhåll, att det inte finns någon anledning att generellt utestänga diabetiker från sjuksköterskeyrket, och själv är jag övertygad om att många sockersjuka kvinnor skulle bli alldeles utmärkta sjuksköterskor.

Fler medlemmar behövs

Det kostnadsfria insulinet hör också till det som kunnat noteras under Diabetesförbundets tillvaro, och i fjol kompletterades denna förmån som bekant med att de blodsockersänkande tablettorna blev kostnadsfria, ett beslut som förbundet hjälpte till att genomdriva.

Om man blickar framåt och tar fasta på Diabetesförbundets framtida arbetsuppgifter, så pekar förbundets kassaförvaltare på anskaffandet av medel för ökade anslag till forskningen. Han framhåller också, att förbundet skulle behöva fler ombudsmän liksom kuratorer för att rätt kunna tillvarata de sockersjukas intressen i olika sammanhang. Man bör, kort sagt, bygga ut förbundskansliet.

Ett annat stort önskemål från Alexis Åsbrink är att många fler diabetiker blir medlemmar i förbundet — eller rättare sagt i förbundets lokala diabetesföreningar. Alla sockersjuka har ju nytta och glädje av förbundets arbete, men tyvärr drabbas även våra föreningar av den passivitet, som är ett hinder i all föreningsverksamhet i våra dagar.

— Det finns över 100.000 dia-

Diabeteskontroll i Kristianstads län

Landstingets hälsovårdsstyrelse i Kristianstads län vill företa en total sockersjukeundersökning i samband med den tredje skärmbildsundersökningen i länet. Sockersjukan har ju stor utbredning i södra Sverige och man hoppas att undersökningen inte bara skall leda till uppspårandet av nya diabetiker utan också ge värdefulla rön om sjukdomens utbredning och karaktär.

Skärmbildsundersökningen avser hela befolkningen över 15 år i länet, alltså omkring 200.000 personer av vilka man hoppas att åtminstone 150.000 skall möta upp. Mycket vore vunnet om man i denna undersökning inte bara kunde uppsåra de få restfall av tbc som finns kvar utan också samtidigt kartlägga förekomsten av sockersjuka.

Prenumerera på Diabetes

betiker i vårt land, säger Alexis Åsbrink. Kunde vi få med alla — eller huvudparten av dem — i vår organisation, så skulle vi också få verklig tyngd bakom våra önskemål och krav.

»Man måste lära sig acceptera«

Diabetesblinda fil. mag. Margareta Hellerström, Stockholm, reser den 20 juni till USA för att studera anpassningsundervisning av vuxna blinda. För sin studieresa har hon fått ett stipendium på 2.000 dollar (över 10.000 kr) av Sverige-Amerika Stiftelsen och dessutom har Kungafonden lämnat ett bidrag på 3.000 kr.

Resan går i första hand till New York och Boston och den mesta tiden kommer att ägnas utbildningen av anpassningslärare för vuxna blinda. Frkn Hellerström räknar med att kunna stanna i Amerika fyra till sex månader.

Med anledning av de fina stipendierna har Ingegerd Mellander presenterat Margareta Hellerström i en intervju i Idun, ur vilken vi saxar följande utdrag.

Gudsförtröstan

Det är tredje gången sedan denna kvinna blev blind som hon reser utomlands ensam, skriver Ingegerd Mellander. Och fortsätter:

Hur är det möjligt? Blind... Blunda ett ögonblick och tänk. All ens kraft skulle väl gå åt att orka överleva. Hur kan man alls rå

med något mer? Det må vara, att någon form av verksamhet är den bästa terapin mot modlöshet och förtvivlan — men det är ju lätt sagt. Man måste ju i alla fall ha energi nog att börja något. Var går vägen?

Jag vänder mig med den frågan till min vän Margareta.

— Man måste ju orka, måste lära sig acceptera, måste anpassa sig. Men naturligtvis är det alltid en smärtsam process. Att känna sig buren av en stark gudsförtröstan kan bryta udden av det outhärdliga. Men anpassningen påskyndas nog mest av ens självständighetsbehov. Man står helt enkelt inte ut med att alltid behöva be om hjälp.

»They also serve who only stand and wait«, slutar Miltons berömda sonett »On His Blindness«. Margareta Hellerström hörde inte till dem som stannade stilla för att vänta. Med otrolig viljestyrka gick hon oskadd ur en situation, som skulle ha förefallit de flesta som en livskatastrof. Hon började söka efter nya uppgifter, något meningsfullt att syssla med, och så något att försörja sig på. Så utbildade hon sig till psykoterapeut, konsulent och lärare för blinda.

Blev blind 1956

När hon berättar, hur alltsammans gick till, är det helt utan det självmedlidande, som väl många av oss gärna frossar i av mycket obetydligare skäl.

En decemberkväll 1955 satt läroverksadjunkten Margareta Hellerström och skrev betygsjournaler

till julavslutningen. Plötsligt blev allting suddigt — det var första varningen. Ögonen försämrades hastigt, och i slutet av april påföljande år försvann den sista resten av ledsyn. Orsaken? Sockersjuka sedan småbarnsåldern.

I maj 1956, bara några veckor efter det att Margareta Hellerström blivit helt blind, var hon klar över sin situation, full av hopp och planer. Hon anmälde sig till S:t Lukasstiftelsens tvååriga kurs för psykoterapeuter och började omedelbart sina studier, med hjälp av högläsande anförvanter och vänner och en bandinspelningsapparat. Samtidigt måste emellertid hennes egen anpassning till en ny vardagsverklighet äga rum; långsamt och pinsamt men till sist framgångsrikt. Behovet att klara sig själv var hennes ena sporre — den andra sporren en önskan att glömma sig själv och göra en insats för olyckskamrater.

Hur upplever nu en nyblind sin omgivning?

— Den första tidens överkänslighet är absolut olidlig, så man utvecklar snabbt och automatiskt en mängd försvarsmekanismer, berättar Margareta Hellerström. Inte bara mot rå elakhet, utan också mot påträngande »snällhet» och (ibland sensationslystet) medlidande.

— Omgivningens reaktioner var ibland svårare att bära än blindheten. Man kunde få trösta sina närmaste...

Främmande människors taktlöshet kan nog vara en plåga, men Margareta Hellerström har dessbättre ett vapen mot den: en stilla humor. Hon ler överseende, då

hon berättar, hur en herre en gång på en tunnelbanestation stack till henne en tia. O välmenande stupiditet! Värre var det en gång, då hennes vita käpp fastnade i ett barnvagnshjul. — Hoppsan, den gick visst av, sade mamman och rullade trankilt vidare.

Blommor till en blind?

Nog förändras karaktären vid inträdande blindhet, men varför skulle det bli en förändring till det sämre?

— Vi har väl så stora möjligheter till livsglädje fastän mycket blir annorlunda. Liksom andra handikappade vill vi bli behandlade som »vanliga människor», men det tycks ibland vara svårt för omgivningen. Varför anser t. ex. folk det löjligt att ge blommor till en blind? Eller varför anses det så märkvärdigt att en blind människa går på teatern? T. o. m. en måttlös beundran kan vara en smula irriterande — när man t. ex. bakat en sockerkaka själv. Men visst är det uppmuntrande med lite beundran i början!

Många förströelser står ju till buds också för en blind; man behöver inte radikalt ändra sitt liv. Numera finns rätt många talböcker — Margareta Hellerström har »korrekturlyssnat» på en hel del. Musik har hon alltid varit intresserad av, och det intresset har naturligtvis fått ett djupare värde nu. Genom träning skärps ens sinnen — de blir inte i absolut mening bättre, som många tror. Men man lär sig uppfatta och tolka sinnenstryck, som en seende knapp är medveten om.

— Man njuter mer av stoffer och material och form, säger Margareta Hellerström och far med fingertopparna över en liten florentinsk madonna i lenaste enträ.

Långa promenader i friska luften ger den motion som är så viktig för en diabetiker. »Men om jag bara hade tid skulle jag lära mig rida!»

Ensam till England

Så fogades hon så småningom in i ett nytt livsmönster, samtidigt som hon lärde sig hur hon skulle underlätta anpassningen för andra nyblinda. Efter två års studier vid S:t Lukasstiftelsen var hon färdig psykoterapeut. Nu följde praktisk utbildning. 1958 for hon som Folke-Bernadottestipendiat till England för att studera vid The Royal National Institute for the Blind i London. Margareta Hellerströms far var svensk kyrkoherde i London i 15 år, så där är hon väl hemmastadd. 1959 for hon *ensam* på stipendium från blindföreningarna än en gång till England, eftersom där finns mycket att lära ifråga om blindvård.

När Margareta Hellerström återkommit från England, började hon sin första tjänst på Stadsmissionen med uppgifter bland de blinda: hembesök med samtalsterapi, demonstration av tekniska hjälpmedel, undervisning i hushållsgöromål, kåppteknik, maskinskrivning och punktskrift. Ute på Blindföreningens sommarhem Almåsa vid Hårsfjärden anordnade hon koncentrerade kurser i alla dessa ämnen för äldre nyblinda. Inte minst hemkunskapen är vik-

tig för ensamstående. På kursen arbetar deltagarna tillsammans i grupp och alla sinnen övas. De får t. ex. lära sig systematisk städning, att väga på en våg med punktskrift, att vid stekning lägga korvskivorna »klockvis» efter stekpannans handtag osv. Klädvård är svårt, och man måste ju be någon göra en uppmärksam på fläckar t. ex. Tvätten är inte svårt att sköta, inte heller strykning, men rysch och psych får man lov att avstå ifrån. Blinda intresserar sig inte mindre för sitt utseende än andra, om det nu var någon som trodde det. På en kurs har en vänlig damfrisörska demonstrerat hur man själv lägger och kammar ut håret.

Inga små krav

Det är inga små krav som ställs på en anpassningslärare. Inte bara ett mjukt handlag och en vänlig röst, inte bara medmänsklig förståelse utan också en rent saklig-praktisk omsorg om medmänskaneleven, inte bara stora kunskaper på en mängd vitt skilda områden utan också förmågan att under ytterligt speciella omständigheter meddela dessa kunskaper på ett fattbart och helst roligt sätt...

Det görs alltså en hel del på blindvårdens område just nu, och många nya idéer håller på att experimenteras ut. Det var 1957 som »Hantverksskolorna för blinda» omorganiserades till anpassningskurser för nyblinda. För män meddelas också yrkesutbildning i Kristinehamn, inte bara de klassiska hantverken borstbinderi och korg-

makeri utan också i metallarbete. För kvinnliga nyblinda finns det en skola i Växjö, där man kan lära till telefonist eller få fullständig sekreterarutbildning med maskinskrivning, diktafonteknik osv., i samarbete med Växjö stads handelsskola.

Bittra jämförelser

Men man tycker ändå inte att det görs nog. Man kan inte låta bli att undra lite över vissa detaljer i svensk socialpolitik. En Roxtunaelev kostar 60 kr pr dag — hur mycket ekonomisk hjälp får en studiebegåvad blind pojke eller flicka? Jämförelsesiffrorna är bittra. För några år sedan gick ett par blinda ungdomar samtidigt i gymnasium, en i Skåne och en i Norrland. De fick skicka läroböckerna mellan sig — det fanns inte dubbla exemplar! Detta är desto mer upprörande som man vet, hur vårdslöst svensk skolungdom i gemmen hanterar sina fria läroböcker.

BORT MED FRISKINTYGET!

Forts. från sid. 3

alltså mindre möjlighet att nå topprestationer.

I en inkomstgaranterad modern värld är friskhetsintyget som anställningskrav en anakronism. Pretaerea cenceo: Diabetes i läkarintyget är icke i och för sig ett hinder att klara praktiskt taget vilket arbete som helst. Stryk därför friskintyget.

Walter Eriksson

Ny hälsoaffär i Stockholm

Hälsan AB heter en ny hälsokostaffär i Stockholm, som är inredd som snabbköpsbutik. Den har bl. a. specialiserat sig på diabetesvaror och expedierar dessa till köpare i hela landet.

På »diabeteshyllorna» finner man nästan alla svenska diabetiker-livsmedel, såsom saft, sylt och marmelad. Dessutom finns det en hel del utländska, bl. a. tyska och engelska livsmedel. Det engelska fabrikkatet Energen är representerat med frukostflingor, bullar, kex och mjöl, som alla är kolhydratfattiga. En förpackning med 30 bullar exempelvis kostar 4,40 kr och 1,3 kg mjöl 4,95. Från Tyskland kommer t. ex. välsmakande skorpor, knäckebröd och marmelad.

Tyskarna tillverkar också flera sorters diabetikerchoklad, däribland praliner i smakfulla presentförpackningar.

En specialitet är osockrade och obehandlade djupfrysta hallon och blåbär. De är nedfrysta direkt vid skörden och helt naturella. Hallonen kostar 4,50 kr för ett halvt kg och blåbären 2,75.

Den nya hälsoboden ligger vid Drottninggatan 16. Inom Stor-Stockholm sker hemsändning till kunderna, och för landsorten har man en postorderavdelning, som expedierar varorna fraktfritt om ordern uppgår till 50 kr. Man kan rekvirera firmans tryckta prislista, pricka för de varor man önskar och sedan skicka in listan.

Eskilstuna Sockersjukeförening kan i år se tillbaka på en tioårig verksamhet. I anslutning till jubileet har föreningen skrivit en historik, ur vilken vi presenterar några utdrag.

Eskilstuna jubilerar

I februari 1951 telefonerade Karl-Eric Bergström i Karlskoga — han var då ombudsman i Riksförbundet för Sockersjuka — till ett par personer i Eskilstuna, bl. a. till Sören Grawelli, och undrade, om det inte fanns så många sockersjuka här i stan och ett sådant intresse, att en lokalförening skulle kunna bildas. Efter diverse telefonsamtal och skrivelser överenskom, att ett upplysningsmöte skulle hållas den 23.4. 1951. Resultatet blev att en lokalförening i Eskilstuna skulle bildas, och dess namn skulle vara Eskilstuna Sockersjukeförening. Redan första kvällen noterades ett 40-tal medlemmar.

1952 var ett gott år för Riksförbundet för Sockersjuka. Då hade antalet lokalföreningar stigit betydligt, och Karl-Eric Bergström och hans medhjälpare kunde notera, att det fanns 68 lokalföreningar i landet. Vår egen förening seglade också i medvind. Det saknades inte arbetsuppgifter, och det första »stora», som vi egentligen företog oss, var att tillskriva landstinget med begäran om fritt insulin utan behovsprövning. Även taxeringsmyndigheterna fick sig en omgång, då vi ansåg, att be-

gärda extra avdrag för fördyrade levnadsomkostnader godkändes och icke godkändes litet nonchalant. Tyvärr visade det sig, att våra med möda nedskrivna rader inte gav något resultat. Vi fick lov att söka andra vägar, för att om möjligt nedbringa diabetikernas ganska stora kostnader för sin sjukdom. Eskilstunaföreningen slöt avtal med KIFA, att till mycket lägre priser sälja injektionstillbehör. Allt började i mycket blygsam skala. Men vi tror, att denna lilla service var ganska välkommen.

Första ärendet 1954 blev att förbereda arrangemanget av vårt lotteri. Brudkistan var färdig, och en hel del andra vinster hade skänkts. 3.000 lotter såldes illa kvickt och gav ett så gott överskott, att 2.500 kronor kunde överlämnas till Forskningsfonden vid förbundets riksstämma i Norrköping. Inte utan att föreningen var stolt över, att det fanns så många duktiga handarbeterskor och lottförsäljare i de egna leden.

Nej från staden

Det sjätte verksamhetsåret — 1956 — ansåg vi, att föreningens eko-

nomi borde förbättras på något sätt. Visserligen gav försäljningen av injektionstillbehör några hundralappar i inkomst per år, men utgifterna var också rätt stora, om man skulle offra något för upplysningsverksamhet och dylikt. Många andra lokalföreningar fick ju bidrag från kommunerna, så varför skulle inte vi kunna fråga våra drätselherrar, om ett bidrag på 1.000 kronor vore oskäligt för vår verksamhet. Vi motiverade vår anhållan med att Forskningsfonden låg oss varmt om hjärtat, och att stödja forskningen var föreningens huvuduppgift. Men tyvärr visade det sig — jag citerar: »Enär föreningen icke utövade någon verksamhet för de sockersjuka i staden i annan form än insamlande av penningmedel för vidarebefordran till Riksförbundet i Stockholm, fann drätselkammaren sig icke kunna bifalla framställningen».

Revygänget upplevde sina verkliga glansdagar det här året. Efter engagemang vid förbundets riksstämma i Bommersvik haglade anbud in. Både Södertälje-, Katrineholt- och Västeråsföreningarna fick besök av det glada gänget, och även andra organisationer gjordes den äran.

Höstmötets läkarföredrag hölls av dr Bo Andersson från Södersjukhuset i Stockholm, över ämnet »Sockersjukans uppkomst och dess behandling».

Ordförandeskifte

År 1957 blev det ordförandeskifte i vår förening, då Sören Grawelli överlämnade klubban till Rune

Sandberg. Två förbundsrepresentanter gästade oss under året, då ombudsman Paul Gröön var här på årsmötet och förbundsordföranden Nancy Eriksson höll ett mycket uppskattat föredrag om »De sockersjuka och samhället» vid höstsammankomsten.

I propagandasyfte anordnades i april månad en filmafton, då bl. a. Hällungens barnkoloni presenterades.

År 1958 inskrevs den hundra medlemmen. Inte mycket i och för sig, då det statistiskt sett finns ca 1.000 sockersjuka i Eskilstuna. Men en liten milstolpe är det i alla fall.

Våra påskträffar med kabaretunderhållning började vi med 1959. Vi räknar med att göra detta till en tradition, och då inbjuda närliggande lokalföreningar, vilket torde vara lyckosamt med tanke på kommande samarbete.

Egen expedition

1960 blev ett framgångsrikt år, framför allt därför att vi lyckades anskaffa en expeditionslokal på Tegelbruksgatan 8. Den är öppen varje tisdag för rådgivning samt försäljning av injektionstillbehör och diabetesvaror. Arbetsutskottet, styrelsen och revygänget har givetvis sina träffar där under eget tak.

Vid förbundets riksstämma i Jönköping — där f. ö. vårt revygång svarade för underhållningen och dansmusiken — överlämnade vi 1.000 kronor till Forskningsfonden.

Förbundsordföranden Nancy Eriksson besökte oss vid höstmötet, då även Eskilstunas stadsfull-

mäktige ordförande Svante Lundkvist var inbjuden gäst.

3.000 lotter i De Sockersjukans lotteri såldes detta år.

Så är vi då framme vid år 1961. 10 år är en lång tid om man ser framåt, men kort om man blickar tillbaka. Den nuvarande styrelsen, Rune Sandberg, Sören Grawelli, Sven Lindkvist, Birger Jansson, Karl Månsson, Hugo Andersson och Ingvar Andersson hoppas på många framgångsrika år för alla diabetiker samtidigt som vi — barockt nog — även hoppas på, att en verklig anledning till föreningens upplösning skall bli ett faktum, nämligen sockersjukans fullständiga botande.

*

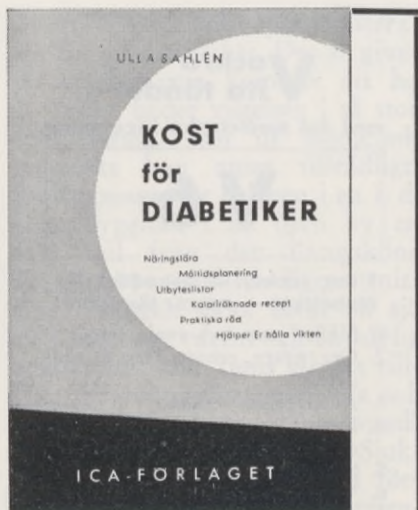
På långfredagen firade föreningen sitt tioårsjubileum i samband med den sedvanliga påskträffen. Till festen hade man inbjudit representanter från landets alla diabetesföreningar, som hälsades välkomna av ordföranden Rune Sandberg.

Blommor från föreningen överlämnades till dess förste ordförande Sören Grawelli, och själv fick föreningen motta gratulationer i form av blommor och telegram från många andra lokalföreningar.

Under kvällens lopp framfördes ett kabaretprogram, och sedan avslutade man med dans.

Annonsera i

DIABETES!

Ulla Sahlén

KOST FÖR DIABETIKER

»Den hjälper er att hålla vikten nere och vigören uppe», skriver *Nancy Eriksson* i tidsskriften *Diabetes* om ICA-förlagets bok *Kost för diabetiker*. I samma recension säger *Nancy Eriksson* vidare: »Ulla Sahléns bok bör vara högst uppmanande, för den rekommenderar på fullt vetenskapliga grunder en kost för den sockersjuka, som passar alla andra vuxna människor också.»

Till Bokh.

ell. ICA-FÖRLAGET

Bokförlaget, Västerås

Var god sänd ex. à kr. 8:50

KOST FÖR DIABETIKER

Namn

Adress

Vackra ita tänder

med det medicinska tuggummit

V6

Utan socker — oskadligt för
diabetiker — sparar tänderna!

1. Håller mun och svalg rena.
2. Ger vitare, renare färg åt tänderna.
3. Antiseptisk verkan.
4. Utvecklar vätesuperoxid i mindre mängd vid tuggandet.
5. Stimulerar salivflödet.
6. Välsmakande, uppfriskande.

Fås endast på apotek

FERTIN

Farmaceutiska preparat

Tel. 130 03 - Vitemöllegatan 7 H
MALMÖ

Sockersjuka och korpulenta

Vet Ni att Etabl. Gringoire är Frankrikes äldsta och största fabrik för tillverkning av Biscottes au gluten (goda rostade glutenbröd pris 8 öre st.). Biscottes au gluten rekommenderas av läkare för sockersjuka och korpulenta. Sockersjuka, som negligerar sin sjukdom, får ofta ledsamma komplikationer såsom åderförkalkning, njurlidande, blindhet m. m.

Biscottes au gluten levereras till sjukhus, vilohem, hotell m. m. Finnes hos 1 kl. livsmedelsaffärer. Fr. Ystad till Kiruna i alla Tempobutiker.

Engros från **NORDISKA KOMPANIET AB, STOCKHOLM**
NK-LIVS, Kungsgatan och Foresta
TUBBIN & MELANDER AB, NORRÖPING
m. fl.

Diabetiker!

— gör som sockersjuka över hela världen, använd **HELINOS** injektionspistol för smärtfri injektion!

- det cylindriska ansättningsstödet spänner huden kring injektionsstället och nålen slås blixtnabbt in till rätt djup — även när det gäller den mest förhårdnade hud.
- kanylen är synnerligen hållfast och kan aldrig lossna av sig själv.
- steriliserbar utan isärtagning.
- vid förlitning behöver endast glas cylindern utbytas.
- tättslutande metallbehållare underlättar den hygieniska förvaringen
- enklare att sköta än en vanlig spruta och ger garanterat smärtfri injektion

Godkänd av Sv. Diabetesförbundet

Säljes genom apotek, sjukvårdsaffärer, Sockersjukas Föreningar eller direkt från

HELINOS AB

Kirurgiska Instrumentfabriken,
SKÄRHAMN.

Tel. Varekil 702 24

HUVUDVÄRK?

ALBYL

hjälp

Ferievistelse

För tonåringar med diabetes har i Sverige hitintills inte ordnats med någon kontrollerad sommarvistelse och inom diabetesorganisationen har man funnit att det finns ett verkligt behov av en ferievistelse. Svenska Diabetesförbundet har därför i år planerat att anordna en sommarpension i Skattungbyn, Orsa kommun. Den kommer att stå under kontroll av läkare och sjuksköterska. Två gymnastikdirektörer kommer att finnas på platsen och svara för motion och sysselsättning, då en god och väl avvägd motion är ett

mycket viktigt led i sjukdomsterapi för en diabetiker. Det är givet att ungdomarna kommer att ha sin frihet under vistelsen i så stor utsträckning, som ur medicinsk synpunkt kan anses tillrådligt. Förläggningen är belägen i en f. d. kolonibyggnad i en liten by en halv mil från den natursköna Skattungbyn. Stället ligger mitt inne i skogen strax intill en sjö med fint rent vatten och en härlig sandstrand. Här finns således tillfälle till avkoppling med vila och bad omväxlande med skogsvandring upp till någon fåbod. Sjuksköterskan kommer att bo i förläggingsbyggnaden. En representant från Svenska Diabetesförbundets styrelse kommer också att finnas på platsen hela tiden. Ferievistelsen kommer att förläggas mellan den 17 juli—4 augusti.

Nytt modernt snabbköp för HÄLSOKOST OCH **diabetesvaror**

BELÄGET PÅ DROTTNINGGATAN 16 I NÄRHETEN AV CENTRALLEN, BRUNKEBERGSTORG, TEGELBACKEN OCH T-CENTRALEN

- TITTA IN OCH BEKANTA EDER I LUGN OCH RO OCH UTAN KÖPTVÅNG MED DET STORA OCH DELVIS NYA SORTIMENTET.
- NI KAN OCKSÅ REKVRIRERA VÅR HELT NYA PRISLISTA MED SPECIELL AVDELNING FÖR DIABETIKER.
- VAR NI ÄN BOR KAN NI NUMERA KÖPA DESSA SPECIELLA ARTIKLAR FÖR DIABETIKER. - BÖRJA MED ATT REKVRIRERA VÅR NYA PRISLISTA.

SKRIV, RING ELLER GÖR ETT BESÖK!

HÄLSAN AB

Drottninggatan 16, Stockholm C - Tel. 21 71 60, 21 71 62

FRÅN VÅRA FÖRENINGAR

ÖREBRO

Diabetesföreningen i Örebro med omnejd hade nyligen en fest på Restaurang Stortorget med anledning av föreningens 10-årsjubileum. Cirka 160 personer deltog. Bl. a. hade representanter för föreningarna i Karlskoga, Kristinehamn, Katrineholm och Eskilstuna mött upp för att hylla den jubilerande föreningen.

Ordföranden Rolf Carlsson höll välkomstanförandet och vände sig särskilt till ordföranden i Svenska Diabetesförbundet riksdagsledamoten fru Nancy Eriksson, Stockholm. En historik över de gångna 10 åren, sammanställd av fru Dagny Bohlin, lästes upp av fru Ebba Persson.

I ett anförande nämnde fru Nancy Eriksson bl. a. de svårigheter i form av fördomar som de sockersjuka ofta har att kämpa med. Framför allt visar detta sig ofta då en sockersjuk söker anställning eller inträde vid vissa läroanstalter. Fru Eriksson gav flera exempel på sådana fall.

Hon efterlyste i sitt anförande fler specialutbildade läkare och sjuksköterskor. Vidare borde, ansåg hon, särskilda diabetikeravdelningar inrättas på lasaretten.

GÖTEBORG

I stället för vårmöte ordnade Göteborgsföreningen en båtutflykt söndagen den 14 maj. Färden ställdes till den historieomspunna

Älvsborgs fästning ute i älvmyningen. Vädret, som hade kunnat vara bättre, avskräckte inte ett 75-tal väl påklädda och förhoppningsfulla resenärer. Under guidens sakkunniga småprat om hamnens sevärigheter stävade vi västerut, och efter en timmes färd »intog» vi den ärevärdiga fästningen. Vi blev hjärtligt mottagna av »kommendant» Nyström. Efter rundvandring på vallar och i fängelsehålor var det dags att inta kaffe och smörgåsar, som fru Nyström serverade framför en öppen brasa.

Efter några timmar måste vi tänka på hemfärden, men dessförinnan tackade vår ordförande Kurt Sandsjö för gott värdskap.

Det var en samling något frusna men tacksamma resenärer som steg i land vid Lilla Bommen i Göteborg med den förhoppningen att Diabetesföreningen i Göteborg med omnejd även nästa år måtte ordna en utflykt under samma trevliga former.

Coj

BLEKINGE

Länets Sockersjuförening samlades till möte i Folkets hus, Karlskrona, söndagen den 7 maj. Vid mötet rapporterades bl. a. att länets skärmbilds- och sockersjufundersökningar, som varit de största av detta slag i världen, nu har avslutats. Till undersökningarna hade kallats 124.000 personer varav över 100.000 undersökts. Av

FINDUS OSOCKRAT

men ej osötat

ger omväxling i kosten

Äppelmos
8—10% socker
ca 60 kalorier
per 100 g

Produkterna är sötade med det moderna sötningsmedlet natriumcyklamat, som är helt ofarligt ur diabetikersynpunkt. De innehåller endast frukternas och bärens naturliga socker. (Rådfråga dock alltid läkare vid sträng sockerdiet).

Lingonsylt
5—7% socker
ca 50 kalorier
per 100 g

**Svart
vinbärssaft**
4—5% socker
ca 50 kalorier
per 100 g

**Findus osokrat —
Äppelmos, Lingonsylt
och Svart vinbärssaft
ger färg och smak
åt dietkosten.**

SOCKATIN Tabletten

Vi har mottagit många förfrågningar på skillnaden mellan SOCKATIN och SOCKATIN N tabletten. SOCKATIN är baserat på calciumcyclamat, acidum tartaricum, kalii bicarbonas och saccharinnatrium. Kan rekommenderas personer på strikt saltdiet. SOCKATIN N har liknande komponenter, men acidum tartaricum är urbytt med cyclamatsyra som neutraliseras med natrii bicarbonas och tabletten får således ett extra tillskott cyclamat, vilket gör SOCKATIN N tabletten till världsmarknadens sötaste, dubbelt så söt som någon annan cyclamat tablett.

Har Ni provat Sockatin-Strö till gröt eller bak?

SOCKATIN N, pris: 100 st. kr. 1:75; 1.000 st. 13:50; 2.000 st. 24:00

SOCKATIN , pris: 100 st. kr. 1:55; 1.000 st. 11:50; 2.000 st. 20:50

SOCKATIN-STRÖ, pris pr burk 3:—

Finns SOCKATIN tabl. eller SOCKATIN-STRÖ ej på Edert apotek, sända vi gärna mot betalning i frimärken eller pr postförskott portofritt order på minimum 10:— kr.

FERTIN

FARMACEVTISKA PREPARAT

Telefon 130 03 - Vitemöllegatan 7 H - MALMÖ

INJEKTIONSTILLBEHÖR

kan Ni köpa till reducerade priser genom

Eskilstuna Sockersjukeförening

Spetsar nr 16, 17, 18 och 20	Kr. 3:65/duss. inkl. oms.
Sprutor 1 cc	» 5:75/styck » »
» 2 cc	» 6:30/ » » »
Leopoldfodral av stål, som passa både 1 cc »	9:70/ » » »
och 2 cc	» 9:70/ » » »

Porto tillkommer

AUTOMATIC och HELINOS injektionspistoler

Beställ direkt från

ESKILSTUNA SOCKERSJUKEFÖRENING

Postbox 97

ESKILSTUNA 1

Postgiro 46 88 57

Beställningstelefon 016/399 80, endast efter kl. 18

dessa var 750 tidigare kända fall med diabetes och de nyupptäckta misstänkta fallen utgjorde 1.200, en hög siffra. Ordf. Yngve Stranke uttalade föreningens varma tack till länsstyrelsen och andra myndigheter samt de välordnade kommittéerna och organisationerna för det så väl fullgjorda arbetet.

Mötet beslöt bl. a. att högtidlighålla föreningens 10-åriga tillvaro på hotell Savoy i Karlskrona den 21 oktober och anordna en sommarutflykt till sommarhemmen i Emmeryd och Långasjönäs. Nästa möte skulle hållas i september månad i Karlshamn.

Efter förhandlingarna tog Axel Hansson publiken med på en resa med lyxkryssaren Kungsholm till New York med en mängd sevärigheter som presenterades med ett trevligt kåseri och flera serier vackra ljusbilder.

SÖDRA ÅNGERMANLAND

Södra Ångermanlands Diabetesförening i Härnösand höll den 21 april sitt årsmöte på restaurant Triangeln i Härnösand. 35 personer hade mött upp, och mötet började med välkomsthälsning av föreningens ordförande herr Carl Modig. Han förklarade att årsmötet hade uppskjutits så länge bara för att kunna få tillgång till dagens föredragshållare hemkonsulenten fröken Hilda Andersson, som inte hade kunnat komma tidigare.

Sedan herr Karl Erik Stattin valts till ordförande för årsmötet, vidtog förhandlingarna. Dessa förflöt utan några större diskussioner.

Ett förslag som väcktes, att årsmötet skulle besluta om en försäljning av den skrivmaskin, som föreningen erhållit i pris för lottförsäljningen 1959 hänsköts till styrelsen.

Styrelsen omvaldes och består av: ordf. herr Carl Modig, v. ordf. fru Eivor Stattin, sekr. herr Bo Nylander, kassör herr Lennart Nylander och fru Karin Edholm, samtliga Härnösand.

Sedan årsmötesförhandlingarna avslutats överlämnades ordet till fröken Andersson. Hon inledde sitt föredrag med att relatera några olika fall av diabetes. Hon framhöll att varje diabetiker kan utföra ett fullgott arbete bara han sköter sitt insulin och sin kost. Framförallt kosten. En sak som också betonades var att varje diabetiker skulle bära ett slags identitetskort på sig, som visar att han är diabetiker, vilken sorts insulin som används och liknande uppgifter. Ett sådant kort är till oerhört stor hjälp vid t. ex. en olyckshändelse där det inte finns någon som känner till den skadade. Som avslutning på föredraget bjöds årsmötesdeltagarna att smaka på några sallader som fröken Andersson förfärdigat. Styrelsens ordf. tackade och överlämnade blommor till föredragshållaren.

Av utrymmeskäl måste tyvärr en del notiser från lokalföreningarna — liksom även övrigt material — stå över till nästa nummer.

R e d.

Frihet

från
ängslan

-frihet att njuta av livet

Med CLINITEST och ACETEST kan Ni var som helst och när som helst undersöka urinen med avseende på socker och syra.

för socker i urinen.

En CLINITEST - reagentt placeras i ett provrör med 5 droppar urin och 10 droppar vatten. Jämför 15 sekunder efter det att reaktionen har upphört färgen i provröret med CLINITEST färgskala.

för syra i urinen.

En droppe urin placeras på en ACETEST - reagentt. Jämför efter 30 sekunder färgen med ACETEST färgskala.

CLINITEST och ACETEST finns på apotek.

**AMES
COMPANY**

Division of
Miles Laboratories Ltd.,
England

Svenska
Diabetesförbundet

Styrelsens förvaltningsberättelse

verksamhetsåret

1 januari 1960

—31 december 1960

Förbundsstyrelsens säte har under året varit förlagt till Stockholm. Verksamhetsåret är det första av de två, som omfattas av perioden mellan riksstämmorna 1960 och 1962.

Riksstämman i Jönköping omvalde till förbundsordförande riksledamoten, fru Nancy Eriksson, Stockholm.

Styrelsen i övrigt fick efter konstituering följ. sammansättning:

Ordinarie: Hrr Alexis Åsbrink, kassaförvaltare, och Stig Taube, sekreterare, fru Britt-Lis Lindqvist, vice sekreterare, och fröken Gunnel Rathsmann, vilka samtliga tillhör lokalföreningen i Stockholm och utgör förbundets arbetsutskott.

Suppleanter: Hrr Walter Järild, 2:e v. ordförande, och Lennart Hammarström.

Från övriga lokalföreningar:

Ordinarie: Hrr Yngve Stranke, Karlskrona, 1:e vice ordförande, Bertil Nycander, Örnsköldsvik, Rune Johansson, Göteborg, Gunnar Engleson, Lund, Rickard Olsson, Norrköping, Kurt Sandsjö, Göteborg, och Herman Rubinstein, Jönköping.

Suppleanter: Fru Signe Andersson, Hälsingborg, samt hrr Ewert Hultqvist, Gävle, och Karl-Erik Johansson, Västervik.

Till revisorer valdes aukt. revisor Börje Lindeberg, Stockholm, och hr Sören Grawelli, Eskilstuna, med aukt. revisor Barbro Werthén-Kylin, Stockholm, och hr Sven Durén, Uppsala, som suppleanter.

Som ombudsman har hr Paul Gröön tjänstgjort från årets början t. o. m. 31 maj och hr Fritz B. Lindström från 8 augusti till årets slut.

Riksstämman

1960 års riksstämma var dagarna 4—6 juni (pingsthelgen) förlagd till nya Folkets Hus i Jönköping med därvarande lokalförening som utmärkt arrangör. 33 lokalföreningar var representerade genom 50 ombud, och i övrigt besöktes stämman av ett stort antal intresserade medlemmar.

Stämman hade bl. a. att ta ställning till fyra motioner och tre styrelseförslag, bland de sistnämnda ett om nya normalstadgar för lokalföreningarna.

Docent Gunnar Engleson höll ett orienterande föredrag om matfetsfrågor och docent Bertil Scherstén redogjorde för sockersjukeundersökningarna i Blekinge län. Båda föredragen tilldrog sig stämmans odelade intresse.

Avgående styrelseledamöterna Albin Larsson, Harry Boström och Nils Strid avtackades för långvarigt och intresserat arbete i förbundet. Ett tack riktades jämväl till den avgående ombudsmannen Paul Gröön.

I samband med kongressen hade ordnats en utställning med bl. a. livsmedel, speciellt lämpade för diabetiker, och tillfälle gavs till provsmakning.

Stämmans deltagare var på pingstafton staden Jönköpings gäster vid en lunch på Stora Hotellet med stadsfullmäktiges ordförande, direktör Anton Karlsson, som förnämlig värd. På kvällen gästade stämman Jönköpingsföreningen vid dennas 10-årsjubileum, som firades med middag och dans. På pingstdagens kväll gavs tillfälle till en rundtur i staden och omgivningarna, och sedan stämman av-

slutats företog man en utflykt till Visingsö och Gränna.

Styrelse- och AU-sammanträden

Förbundsstyrelsen har haft sammanträden den 3 april och 16 oktober i Stockholm samt den 4 och 5 juni i samband med riksstämman i Jönköping. Arbetsutskottet har under året hållit 12 protokollförda sammanträden.

Läkarrådet

höll sitt årssammanträde den 4 december på Karolinska sjukhuset i Stockholm, varvid på grund av aktuella händelser bl. a. frågan om ögonoperationer på diabetiker behandlades.

Sekreteraren, docent Gunnar Engleson, tog upp frågan om bildandet av en klubb för diabetesläkare, gärna med direkt anknytning till förbundet, och föreslog att en kommitté tillsattes för att undersöka möjligheterna. Förslaget antogs, och till kommittéledamöter utsågs hrr Gunnar Engleson, Rolf Luft och Yngve Larsson.

Läkarrådet har under året tagit del av ansökningarna till förbundets forskningsanslag på 50.000:— kronor och för styrelsen framlagt förslag till medlens fördelning. Följande forskare erhöll anslag ur fonden: Rolf Luft, Denis Ikkos, Lars Ström, A. E. Roch-Norlund, Bertil Scherstén, Erik Linnér, Bo Hellman, Claes Hellerström, Göran Sterky, G. Nathorst-Windahl, Albert Grönberg, Gösta Hultquist, Lars A. Carlsson, Jan Östman, Esse Christoffersson och Kurt Ahren samt ekonomiföreståndare Ulla Sahlén.

Forsknings- och hjälpstiftelserna

Beträffande Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets forskningsfond och Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets hjälpfond hänvisas till särskilda årsberättelser för verksamhetsåret.

Internationellt samarbete

Till ordinarie ombud i Nordiska Diabetikers Samarbetkommitté utsåg riksstämman fru Nancy Eriksson samt hrr Yngve Stranke och Gunnar Engleson med Alexis Åsbrink som ersättare.

På hemställen av det danska förbundet har det i Köpenhamn planerade sammanträdet 1960 flyttas till dagarna 3—4 juni 1961.

Till IDF:s kongress i Genève beslöt stämman att sända fyra de-

legater, varav två läkare. Förbundsstyrelsen beslöt vid höstsammanträdet att till representanter utse fru Nancy Eriksson och hr Alexis Åsbrink samt som ersättare för dessa fru Britt-Lis Lindqvist och ombudsmannen. Det uppdrogs åt Läkarrådet att inom sig utse två representanter. Dessa blevo hrr Gunnar Engleson och Rolf Luft.

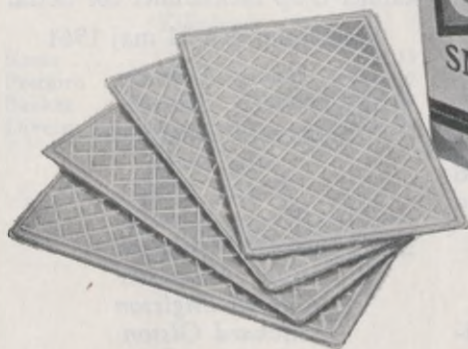
Ett ytterst detaljrikt frågeformulär rörande äldre och sjuka diabetiker har besvarats till IDF:s sekretariat i London, som lämnat redogörelse för detsamma i News Bulletin.

Tidskriften DIABETES

Tidskriften, som haft en upplaga av 6.000 exemplar, har utkommit med sedvanliga 6 nummer. Liksom tidigare har gratisexemplar av

Örebro

SMÖRGÅSRÅN

Sockarfria - delikata

AB ÖREBRO KEXFABRIK ÖREBRO

varje utgåva tillställts sjukhus, läkare, distriktssköterskor m. fl., varjämte nr 6 utdelats till ledamöterna av Riksdagens 2:a kammare.

Tyvärr är ännu icke alla medlemmar prenumeranter, ehuru ett markant stegrat intresse kunnat noteras.

Redaktör för tidskriften har varit hr Åke Roos.

Beträffande ekonomin hänvisas till särskild bilaga.

Medelsanskaffning

Pappersinsamlingen har tack vare större efterfrågan och bättre priser givit ett betydligt större netto — 29.180: 63 kronor — än tidigare år, och behållningen av jul-tie-insamlingen i pågående kampanj var den 28 februari 1961 20.336: — kronor.

Under året har 1959 års rikslotteri avslutats och ett nytt, omfattande 200.000 lottsedlar, påbörjats med dragningsdatum fastställt till den 7 februari 1961.

Föreningarnas Basartjänst har enligt beslut av stämman anordnat varulotterier för förbundet, som vid årsslutet redovisar en behållning av 72.742: — kr. På ett fåtal ställen har lokalföreningarna kunnat engagera sig i dessa lotterier.

Även detta år har ur Jerringfonden erhållits anslag till föreningarnas koloniverksamhet i Stockholm, Göteborg och Malmö med 1.500: — kronor till vardera förening.

Lokalföreningarna

En ny förening har under året bildats i Ängelholm, och antalet lokalföreningar är nu 63.

Kursverksamhet har bedrivits av vissa föreningar; bl. a. har Stockholmsföreningen haft en kurs i matlagning för diabetiker med fröken Ulla Sahlén som kursledare.

Diverse

Sockersjukeundersökningen i samband med skärmbildsundersökningen i Blekinge län, som omfattat c:a 100.000 personer, kommer att avslutas under våren 1961. I Jämtlands län har en liknande undersökning påbörjats, och andra län visar intresse av att genomföra en sådan.

Glädjande nog har tablettorna nu blivit fria, men beslutet omfattar inte alla sorter, bland dem »Dibein».

Överenskommelse har träffats om att under år 1961 utge tidskriften Diabetes som talbok.

Slutord

Verksamheten har blivit alltmera uppmärksammasad, vilket har resulterat i större bidrag från allmänheten och även ökat myndigheternas intresse för diabetes. Styrelsen känner djup tacksamhet för detta.

Stockholm den 31 maj 1961

*Nancy Eriksson
Alexis Åsbrink
Britt-Lis Lindqvist
Stig Taube
Walter Järild
Yngve Stranke
Bertil Nycander
Rune Johansson
Gunnar Engleson
Rickard Olsson
Kurt Sandsjö
Herman Rubinstein*

BOKSLUT FÖR ÅR 1960

Ingående balansräkning den 1/1 1960

<i>Tillgångar</i>		<i>Skulder</i>	
Kassa	35: 69	Obet. forskningsanslag	21.000: —
Postgiro	4.248: 20	Diverse personer	3.274: 01
Bank	157.415: 76	Lotterikonto	72.742: —
Diverse personer	773: 05	Konvalescenthemsfond	7.000: —
		Kapitalkonto	58.456: 69
	<u>Kronor 162.472: 70</u>		<u>Kronor 162.472: 70</u>

Vinst- och förlusträkning för år 1960

<i>Utgifter</i>		<i>Inkomster</i>	
Omkostnader	50.007: 05	Pappersinsamlingen	32.292: 66
Avsättningar från varulotterier:		Avgår 10 % till lokalfören.	3.112: 03
Forskningsstiftelsen	28.885: 65	Pappersinsamlingen netto ..	29.180: 63
Dispositionskonto	17.775: —	Medlemsavgifter	6.070: —
Konditionsträning	7.500: —	Jultian	18.572: 35
Årets överskott	31.896: 90	Räntor	7.253: 07
		Gävor	2.734: 42
		Stödjande medlemmar	40: —
		Varulotterier	72.214: 13
	<u>Kronor 136.064: 60</u>		<u>Kronor 136.064: 60</u>

Utgående balansräkning den 31/12 1960

<i>Tillgångar</i>		<i>Skulder</i>	
Kassa	2: 33	Obet. forskningsanslag	23.235: —
Postgiro	4.394: 42	Diverse personer	14.130: 27
Banker	151.722: 54	Dispositionskonto	17.775: —
Diverse personer	1.374: 57	Konvalescenthemsfond	12.000: —
		Kapitalkonto	
		Saldo 1/1 1960	58.456: 69
		Årets överskott	31.896: 90
	<u>Kronor 157.493: 86</u>		<u>90.353: 59</u>
			<u>Kronor 157.493: 86</u>

SPECIFIKATION AV OMKOSTNADER

	1958	1959	1960
Resor och tillhörande kostnader för följande ändamål:			
Riksstämman	5.075: 25		4.935: 64
Styrelsesammanträde, 1 st.	1.573: 90		::
Styrelsesammanträde, 2 »		3.897: 05	4.102: 50
Arbetsutskottets sammanträden	110: 16	178: 91	310: 94
Läkarrådet	409: 50	385: 50	395: 50
Ombudsman	1.666: 10	2.660: 70	2.263: 70
Styr.-led. m. fl. till lokalför:s m. m. sammantr.	148: —	442: 20	415: 80
International Diabetes Federation's kongress ..	3.283: 90		
Diverse	55: —	104: 60	105: 80
	12.321: 81	7.668: 96	12.529: 88
Kansli och ombudsman	26.114: 26	24.947: 16	28.686: 56
Bildande av lokalföreningar	449: 30	952: 67	629: 76
Styrelsearvoden	2.400: —	2.625: —	3.000: —
Revision och siffergranskning	150: —	225: —	225: —
Garantiförsäkring av kassaförvaltare		107: —	107: —
Duplicering, skrivarbete, kontorsmateriel	42: 75	83: 12	157: 37
Porto	89: 50	83: —	68: 25
Telefonsamtal	11: 28	0: 80	
Hyllningar, blommor, kransar, telegram	63: 25	260: —	50: —
Kostnader vid uppvaktning hos myndigheter o. dyl. sammanträden, kommittéer	159: —	35: —	50: 30
Årsavgift till International Diabetes Federation		1.288: 69	896: 89
Trycksaker, tryck, böcker, tidningar, foto	238: 70	736: —	313: 56
Kostnader för Jultian	797: 60	681: 70	2.446: 65
Pressurklipp	306: 70	372: 50	362: 85
Kostnader för lotterier			440: —
»Diabetes», propagandaexemplar till läkare m. fl.	900: —	900: —	
»Diabetes», prenumerationskampanj		300: —	
Böcker för försäljning		61: 95	61: 98
Diverse	634: —	45: —	79: —
	44.678: 15	41.373: 55	50.105: 05
Avgår: Inbetalningar för medlemskort	2: —	160: —	98: —
	<i>Summa omkostnader Kronor</i> 44.676: 15	<i>41.213: 55</i>	<i>50.007: 05</i>

TIDSKRIFTEN DIABETES

Bokslut för år 1960

INGÅENDE BALANS KONTO

<i>Tillgångar</i>		<i>Skulder</i>	
Kassa	42: 60	Prenumeration	185: —
Postgiro	756: 11	Interim	4.045: 17
Bank	2.255: 95	Kapitalkonto	<u>6.053: 49</u>
Diverse personer	1.942: —		
Interim	5.287: —		
	<u>Kronor 10.283: 66</u>		<u>Kronor 10.283: 66</u>

VINST- OCH FÖRLUST KONTO

<i>Utgifter</i>		<i>Inkomster</i>	
Tryckerikostnader	12.505: —	Personlig prenumeration ...	5.392: —
Klichéer	1.083: —	Föreningsprenumeration	14.147: 50
Löner och arvoden	10.020: 65	Lösnummerförsäljning	191: 90
Diverse omkostnader	3.830: 24	Annonser	13.920: —
Rabatter	49: 16	Räntor	<u>347: 68</u>
Distribution	1.262: 45		
Avskrivningar	360: —		
Årets överskott	4.888: 58		
	<u>Kronor 33.999: 08</u>		<u>Kronor 33.999: 08</u>

UTGÅENDE BALANS KONTO

<i>Tillgångar</i>		<i>Skulder</i>	
Kassa	77: —	Prenumeration 1961	1.962: 10
Postgiro	813: 59	Diverse personer	883: 80
Bank	9.459: 23	Kapitalkonto	
		Saldo 1/1 1960	6.053: 49
Diverse personer	3.438: 15	Årets överskott	<u>4.888: 58</u>
	<u>Kronor 13.787: 97</u>		<u>10.942: 07</u>
			<u>Kronor 13.787: 97</u>

STIFTELSEN SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS
FORSKNINGSFOND

Styrelsens årsberättelse för verksamhetsåret 1960

Styrelsen — bestående av samma personer som utgör Svenska Diabetsförbundets styrelse — har varit: Fru Nancy Eriksson, ordf., hrr Stig Taube, sekr., och A. Åsbrink, kassaförvaltare, fru Britt-Lis Lindqvist, fröken Gunnel Rathsmann, hrr Bertil Nycander, Rune Johansson, Yngve Stranke, Gunnar Engleson, Rickard Olsson, Kurt Sandsjö och Herman Rubinstein. Suppleanter har varit: Fru Signe Andersson samt hrr Walter Järild, Lennart Hammarström, Karl-Erik Johansson och Ewert Hultqvist.

Styrelsen har under året avhållit två sammanträden. Vid sammanträdet den 3 april 1960 beslöt styrelsen — efter att ha inhämtat

Läkarrådets yttrande över inkomna ansökningar — utdela 52.985 kronor enligt bifogad förteckning (bilaga a).

Vid sitt sammanträde den 16 oktober 1960 beslöt styrelsen att ställa anslag till förfogande för vetenskaplig forskning intill ett belopp av 75.000 kronor och att kungöra detta genom annonsering.

Beträffande stiftelsens ekonomi hänvisas till bifogade sammandrag (bilaga b) av stiftelsens räkenskaper. Inkomster och utgifter från forskningsfondens instiftande år 1953 till den 31 december 1960 framgår av bifogad sammanställning (bilaga c).

Stockholm den 31 maj 1961

Nancy Eriksson

Alexis Åsbrink

Britt-Lis Lindqvist

Stig Taube

Walter Järild

Yngve Stranke

Bertil Nycander

Rune Johansson

Gunnar Engleson

Rickard Olsson

Kurt Sandsjö

Herman Rubinstein

FÖRTECKNING ÖVER ANSLAG

för vetenskaplig forskning, utdelade vid sammanträde med styrelsen för
Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond
den 3 april 1960

<i>Denis Ikkos och Rolf Luft, Stockholm</i>	5.000: —	Fortsatta undersökningar över effekten av humant tillväxthormon på kolhydratomsättningen hos diabetiker och icke-diabetiker.
<i>Lars Ström och Aasmund Norlund, Stockholm</i>	.. 1.500: —	Studier över inverkan av behandling med DBI (fenyl-etyl-guanid) på juvenil labil diabetes.
<i>Bertil Scherstén, Karlskrona</i> 6.000: —	Slutundersökningar och bearbetningar av sockersjukeundersökningen i Blekinge.
<i>Erik Linnér, Göteborg</i>	3.000: —	Undersökning av förändringar i bindvävens grundsubstans vid klinisk och experimentell diabetes.
<i>Bo Hellman och Claes Hellerström, Uppsala</i>	5.000: —	Undersökning av normala och congenitalt diabetiska möss.
<i>Göran Sterky, Stockholm</i>	5.000: —	Undersökning av fettomsättningen vid standardiserat kortvarigt fysiskt arbete hos juvenila diabetiker med speciell hänsyn tagen till metabolismen av fria fettsyror, s. k. unesterified fatty acids (UFA).
<i>Gunnar Nathorst-Windahl, Uppsala</i> 3.000: —	Slutförande av en experimentell undersökning över patogenesen för arterioscleros vid diabetes.
<i>Ulla Sablén, Stockholm</i>	3.000: —	Koststudier i USA.
<i>Albert Grönberg, Vänersborg</i> 5.000: —	Forskning beträffande förekomsten och behandling av s. k. prediabetes.
<i>Gösta Hultquist, Uppsala</i> 5.485: —	Undersökning med fluorescensmikroskopi av insulinförekomst i vävnader.

Lars A. Carlson och Jan Östman, Stockholm ..	5.000:—	Studier över verkningsmekanismen av perorala antidiabetica med särskild hänsyn till fettmetabolism.
Esse Christoffersson, Göteborg	2.000:—	Slutundersökning över bilio-intestinala anastomosens inverkan på alloxandiabetes hos kanin och hund.
Kurt Abrén, Göteborg	4.000:—	Undersökning rörande effekten av insulin på nutritionstillståndet, blodsockerspeglens och tillväxten hos hypofyslösa råttor och hos råttor med autotransplanterad hypofys.
<hr/>		
Kronor		52.985:—

Bilaga b

Sammandrag av Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfonds räkenskaper för räkenskapsåret 1960

Tillgångar den 1 januari 1960

Innestående i banken	75.839: 89
Svenska Diabetesförbundet, avräkningskonto	563: 40
	<hr/>
	76.403: 29

Inkomster under år 1960

Bidrag från lokalföreningar	17.750:—	
Bidrag från enskilda personer		
Erik Lidman	2.000:—	
Hanna Johansson	2.200:—	
Elvira A. Lindman	500:—	
»Mittgoda löfte»	110:—	
Övriga	195:—	5.005:—
Testamenten		
Mary Ludwig	10.000:—	
Ingrid Landberg	28.114: 13	38.114: 13
I stället för blommor vid avlidnas bårar	3.260: 69	
Diabeteslotteriet 1958	15.000:—	
Varulotterier	28.885: 65	
Räntor	4.477: 74	
Diverse	419: 50	112.912: 71
		<hr/>
		189.316:—

Utgifter under år 1960

Annonser m. fl. kostnader för utdelande av forskningsanslag	70:—	
Utdelade forskningsanslag	52.985:—	53.055:—
		<hr/>
		Kronor 136.261:—

Tillgångar den 31 december 1960

Innestående i banker	<hr/>
	Kronor 136.261:—

**Sammanställning av inkomster och utgifter från forskningsfondens
instittande år 1953 till den 31/12 1960**

Inkomster

Bidrag från lokalföreningarna:				
Alingsås	453:28	Transport	33.768:39	
Arvika	500:—	Kullabygden	600:—	
Boden	300:—	Linköping	600:—	
Borås	100:—	Nyköping	324:—	
Eskilstuna	3.500:—	Sandviken	400:—	
Falun	1.000:—	Skellefteå	1.397:—	
Gävle	2.005:11	Stockholm	5.672:09	
Göteborg	500:—	Södertälje	1.850:—	
Hallstahammar	1.250:—	Trelleborg	155:—	
Halmstad	1.750:—	Trollhättan	1.800:—	
Hedemora	2.500:—	Uddevalla	3.100:—	
Hälsingborg	5.050:—	Umeå	200:—	
Hässleholm	100:—	Uppsala	7.276:28	
Jönköping	800:—	Värnamo	524:—	
Karlskoga	2.590:—	Västervik	1.420:—	
Karlskrona	3.200:—	Västerås	1.500:—	
Katrineholm	2.150:—	Åmål	400:—	
Kiruna	245:—	Åtvidaberg	125:—	
Kristianstad	1.500:—	Örebro	4.600:—	
Kristinehamn	4.275:—	Örnsköldsvik	354:48	66.066:24
	<u>Transport</u>			<u>33.768:39</u>

Enskilda personer	7.628:70
Erik Lidman	2.000:—
Hanna Johansson	2.200:—
Alvira A. Lindman	500:—
Testamente, Augusta Ramström	8.430:58
Ingrid Landberg	78.114:13
Mary Ludwig	10.000:—
Pensionerade Statstjänstemäns Riksförbund	700:—
I stället för blommor vid avlidnas bårar	14.447:44
»Mitt goda löfte 1958»	380:—
Räntor	12.328:73
Överfört från Svenska Diabetesförbundets kapital	
År 1952/53	15.000:—
1954/55	20.000:—
Diabeteslotteriet 1957	47.000:—
1958	15.000:—
Varulotterierna	28.885:65
Diverse	3.470:73
	<u>Summa inkomster</u>
	<u>332.152:20</u>

Utgifter

Anslag	
Forskningsanslag 1955—58	67.631:75
12 forskare maj 1959	74.920:—
13 forskare april 1960	52.985:—
	<u>195.536:75</u>
Annonser m. fl. kostnader för utdelning av anslag	354:45
	<u>195.891:20</u>
	<u>Stiftelsens behållning den 31/12 1960 Kronor</u>
	<u>136.261:—</u>

STIFTELSEN SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS HJÄLPFOND

Styrelsens verksamhetsberättelse för år 1960

Styrelsen har bestått av följande personer: Fru Nancy Eriksson, ordf., hrr Stig Taube, sekr., och A. Åsbrink, kassaförvaltare, samt fru Britt-Lis Lindqvist och fröken Gunnel Rathsman. Suppleanter har varit hrr Walter Järild och Lenart Hammarström.

Stiftelsen har under året lämnat understöd åt 7 personer.

Beträffande Stiftelsens ekonomi hänvisas till nedanstående sammandrag av räkenskaperna för året.

Stockholm den 31 maj 1961

Nancy Eriksson

Alexis Åsbrink

Britt-Lis Lindqvist

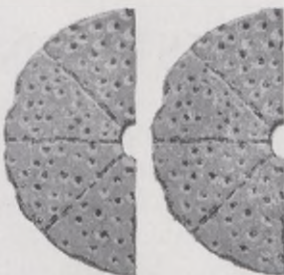
Stig Taube

Walter Järild

Sammandrag av Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets hjälpfonds räkenskaper för år 1960

<i>Kapitalbehållning den 1/1 1960</i>		8.712: 14
Bidrag 1/1—31/12 1960		
Föreningar		
N. Ångermanland	200:—	
Södertälje	225:—	
Karlskrona	500:—	
Stockholm	1.000:—	
Enskilda personer		
Elvira A. Lindman	500:—	
Stig Olsson	110:—	
Brita Johnson	30:—	
Övriga	40:—	2.605:—
»Mitt goda löfte»		50:—
Räntor		436: 78
		11.803: 92
Utdelade bidrag till 7 personer		2.020:—
	<i>Kapitalbehållning den 31/12 1960 Kronor</i>	<u>9.783: 92</u>

**"Sveriges
riktigaste
bröd"**

OBS!

Kakorna förpackas två och två i praktiska polyeten-påsar och är lätta att bryta till lagom stora smörgåsar.

GROVKAKA

En härligt god och hälsoriktig kaka bakad av fullkornsvete, fullkornsråg och färsk bryggerijäst. Berikad med tångmjöl och soyabönsmjöl. Helt osötad.

SKÄRGÅRDSKAKA

Bakas som Grovkakan men med tillsats av surdeg. Alla kakorna torkas med fördel till verkligt aromatiskt och hälsosamt knäckebröd.

GRAHAMSKAKA

En ny fullkornsprodukt med ljuvlig vetearom. Som fält används ren växtolja och soyabönslecithin. Den korta bakningstiden bevarar näringsvärdet.

Kakorna finns i landets hälsokostbodas och kan även rekvireras från NaKo, Sturegatan 23, Sundbyberg.

Box 1084 Göteborg 4

påals bröd

Den godaste marmelad

Ni smakat

Lorenz & Lihns diet- och diabetikermarmelad. Tillverkad helt utan vanligt eller konstgjort socker, men ändå hållbar genom pasteurisering.

Ringa kvantitet Lävulos samt en speciell tillverkningsmetod gör marmeladen utsökt god, lättsmält och närande.

Sortiment om tio sorter finns i hälsobutiker landet runt.

HÄLSOSAFTER förening u. p. a.

LIDINGÖ. - Tel. 65 82 44

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar.

Vitrum började tillverka insulin redan 1925. Den första produktionen har allt sedan dess varit inriktad på att täcka landets behov. Preparatens kvalitet har alltid anpassats till den vetenskapliga utvecklingen. Alla preparat är beredda av rent, kristallin insulin framställt i Vitrums moderna fabriker i Sverige.

Göteborgs universitetsbibliotek

6000248842